

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/77/2025
Identifikačné číslo spisu:	5121208846
Dátum vydania rozhodnutia:	27.05.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Mária Trubanová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:5121208846.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Trubanovej, PhD. a členov senátu JUDr. Jozefa Zlochu a JUDr. Viery Nevedelovej, v spore žalobcov: 1/ O. O., nar. X., bytom M., 2/ O. O., nar. X., bytom R., obaja zast. ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA GROŠAFT & PARTNERS, s. r. o., so sídlom Puškinova 58, Modra, IČO: 52 990 516, proti žalovaným: 1/ Slovenská sporiteľňa a. s., so sídlom Tomášikova 48, Bratislava, IČO: 00 151 653, zast. Advokátska kancelária Mária Grochová a partneri s. r. o., so sídlom Bočná 10, Košice, IČO: 36 863 017, 2/ HeyPay s. r. o., so sídlom Mostová 2, Bratislava, IČO: 44 842 414, 3/ PHARM faktor s. r. o., so sídlom Štrková 95/21, Žilina IČO: 50 874 098, 4/ B. Z., nar. X., bytom K., 5/ M. Z., nar. X., bytom K., žalovaní 3/, 4/ a 5/ zast. JUDr. Lenka Maďarová, s. r. o., so sídlom Štrková 95/21, Žilina, IČO: 47 232 692, o určenie neplatnosti dražby, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 7C/73/2021, o dovolaní žalobcov 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Žiline 30. septembra 2024 sp. zn. 6Co/66/2024, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a .

Žalovaní 1/, 2/, 3/, 4/ a 5/ m a j ú proti žalobcom 1/ a 2/ n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 10. januára 2024 č. k. 7C/73/2021-402 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“ alebo „rozhodnutie okresného súdu“) rozhodol nasledovne:

I. Súd konanie v časti o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným na liste vlastníctva č. XXX pre katastrálne územie J., a to CKN parcela č. XXXX/X o výmere 498 m² - zastavaná plocha a nádvorie, CKN parcela č. XXXX/X o výmere 111 m² - zastavaná plocha a nádvorie, rodinný dom súpisné č. XXX postavený na CKN parcele č. XXXX/X, samostatne stojaca garáž bez súpisného čísla postavená na parcele č. XXXX/X zastavuje.

II. Súd žalobu o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby zamietá.

III. Súd zrušuje neodkladné opatrenie, ktoré bolo nariadené Uznesením Okresného súdu Žilina č. k.

7C/73/2021-150 z 03. 12. 2021 v spojení s Uznesením Krajského soudu v Žilíně č. k. 7Co/60/2022-268 z 20. 04. 2022.

IV. Soud přiznává žalovaným v řadě 1/ až 5/ nárok na náhradu trov konání proti žalobcům v řadě 1/ a 2/ v celom rozsahu.

1.1. Z odůvodnění rozsudku soudu první instance vyplývá, že konal o žalobě žalobců, kterou se domáhali, aby určil, že dobrovolná dražba č. DD HPO 12/2020, konaná dne 22. srpna 2021 o 10.00 hod., u žalovaného 2/ ako dražobníka, uveřejněná v Notářském centrálním registru dražeb dne 9. srpna 2021, pod č. NCRdr 1824/2021, které průběh bol osvědčený Notářskou zápisnicou N 891/2021, NZ 28295/2021, NCRls 292 49/2021, spísanou dne 22. srpna 2021 Notářským kandidátem Ing. Mgr. Andrejom Rábekom, povereným JUDr. Jarmilou Kováčovou, notárom so sídlom Boženy Němcovej 13, Nitra, je neplatná. V průběhu konání žalobu rozšířili o určení, že žalobcovia 1/ a 2/ sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností, a to každý v podiele 1/2, ktoré sa nachádzajú v k. ú. J., zapísané na LV č. XXX, a to CKN parcela č. XXXX/X o výmere 498 m² - zastavaná plocha a nádvorie, CKN parcela č. XXXX/X o výmere 111 m² - zastavaná plocha a nádvorie, rodinný dom súpisné č. XXX, postavený na CKN parcele č. XXXX/X, samostatne stojaca garáž bez súpisného čísla postavená na CKN parcele č. XXXX/X.

1.2. V průběhu konání žalobcovia 1/ a 2/, po oboznámení sa s predbežným právnym názorom okresného soudu, zobrali žalobu v časti o určení vlastníckeho práva späť; žalovaní s čiastočným späťvzatím súhlasili; z uvedeného dôvodu okresný súd prvou výrokovou vetou postupom podľa § 145 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) konanie v tejto časti za súhlasu žalovaných zastavil.

1.3. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 137 písm. d) CSP, § 21 ods. 2, ods. 4, § 10 ods. 1, § 11 ods. 4, ods. 5, § 12 ods. 2, ods. 4, ods. 5, ods. 6, § 17 ods. 1, ods. 5 písm. b) zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovolných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 527/2002 Z. z.“ alebo „Zákon o dobrovolných dražbách“); taktiež aplikoval § 151b a § 151j Občianskeho zákonníka.

1.4. Po vykonanom dokazovaní považoval okresný súd žalobu za prípustnú v zmysle § 137 písm. d) CSP; žaloba bola podaná v zákonnej prekluzívnej lehote; strany sporu - žalobcovia 1/ a 2/ a žalovaní 1/, 2/ a 3/ boli označení v súlade s § 21 ods. 4 zákona č. 527/2002 Z. z. Vo vzťahu k účasti v konaní konštatoval, že žalovaní 4 / a 5 / nemajú pasívnu vecnú legitimáciu byť stranou sporu (nejde o navrhovateľa dražby, dražobníka a ani o vydražiteľa); v zmysle § 21 ods. 4 zákona č. 527/2002 Z. z. ako súčasní vlastníci nie sú stranou súdneho konania o neplatnosť dražby a nie sú ani nositeľom žiadneho hmotnoprávneho oprávnenia ani povinnosti vzťahujúcej sa k dražbe.

1.5. Po všeobecnej právnej argumentácii k dobrovolnej dražbe a konania o žalobe o neplatnosť dražby okresný súd konštatoval, že nebolo sporné, že žalovaný 1/ ako veriteľ uzatvoril so žalobcom 1/ a jeho manželkou úverové zmluvy, na základe ktorých im poskytol úver vo výške 63.068,44 Eur a úver vo výške 46.000 Eur a na zabezpečenie pohľadávky veriteľa uzatvorili žalobcovia 1/ a 2/ a žalovaný 1/ zmluvu o zriadení záložného práva k v nej označeným nehnuteľnostiam, ktoré boli vo vlastníctve žalobcov. Nebolo tiež sporné, že dlžníci predmetné úvery nesplácali riadne a včas a veriteľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť úverov k 25. aprílu 2021, keď vyčíslil zostatky splatných pohľadávok vo výške 47.949,71 Eur a vo výške 44.981,12 Eur a pristúpil k výkonu záložného práva formou dobrovolnej dražby. Nebolo sporné, že dobrovolnú dražbu organizoval a uskutočnil žalovaný 2/ na návrh žalovaného 1/; dražba sa konala 22. srpna 2021 a dražené nehnuteľnosti vydražil žalovaný 3/.

1.6. Reagujúc na namietané dôvody neplatnosti dražby súd prvej inštancie konštatoval, že nebol naplnený dôvod neplatnosti dražby spočívajúci v nesprávnom ocenení predmetu dražby. Žalovaný 2/ svoju povinnosť oceniť predmet dražby znaleckým posudkom splnil; znalec Ing. Q. W. znaleckým posudkom č. 83/2021 z 13. februára 2021 stanovil cenu draženej nehnuteľnosti na sumu 194.000 Eur;

ocenenie nehnuteľnosti je odbornou otázkou a nie otázkou právnou. Cena predmetu dražby bola ocenená znaleckým posudkom. Ak žalobcovia namietali spôsob, akým znalec ocenil nehnuteľnosť, okresný súd reagoval, že sama táto skutočnosť nezakladá porušenie Zákona o dobrovoľných dražbách zo strany dražobníka.

1.6.1. Žalobcovia namietali, že nedošlo k vysporiadaniu sa s námietkami vznesenými proti znaleckému posudku a nesplneniu povinnosti vypracovania nového znaleckého posudku. K uvedenému okresný súd uviedol, že mali právo namietat' proti znaleckému posudku v zmysle § 12 ods. 5 zákona č. 527/2002 Z. z. do desiatich dní odo dňa doručenia posudku, prípadne žiadať o vypracovanie nového znaleckého posudku. Z obsahu spisu zistil, že lehota na uplatnenie námietok proti znaleckému posudku žalobcovi 1/ uplynula 7. júna 2021 a žalovanému 2/ 17. júna 2021. Ak žalobcovia uplatnili námietky proti znaleckému posudku 17. júla 2021, uplatnili ich oneskorene a na takto uplatnené námietky nebol žalovaný 2/ povinný prihliadať a ani obstarat' vypracovanie nového znaleckého posudku.

1.6.2. Ani ďalšie námietky poukazujúce na neplatnosť dražby nepovažoval okresný súd za dôvodné. Mal za preukázané, že dražobník oznámenie o dražbe zverejnil na úradnej tabuli mesta a regionálnom periodiku, ako aj v Obchodnom vestníku a oznámenie o dražbe doručil aj daňovému úradu. Ak žalobcovia namietali nezaslanie oznámenia o dražbe osobám uvedeným v § 17 ods. 5 zákona č. 527/2002 Z. z., nepreukázali, že by iné osoby mali k predmetným nehnuteľnostiam zákonom vymedzené práva. So zápisom osoby na trvalý pobyt nie je spojené žiadne právo, na základe ktorého by dražobníkovi vznikla povinnosť im zasielať oznámenie o dražbe. Z obsahu spisu tiež vyplýva, že oznámenie o dobrovoľnej dražbe spolu s páskou „Dražba“ bolo vyvesené, nalepené na plote pred rodinným domom súp. č. XXX a povinnosť vyplývajúca z § 11 ods. 5 zákona č. 527/2002 Z. z. bola splnená. Za dôvodné nepovažoval tvrdenie žalobcov, že oznámenie o dražbe nebolo umiestnené na nehnuteľnosti; toto tvrdenie považoval okresný súd za účelové a nepovažoval za potrebné v tomto smere vypočúvať svedkov. Umiestnenie oznámenia bolo preukázané a vlastníci nehnuteľnosti mali povinnosť toto strpieť.

1.6.3. Napokon ak žalobcovia namietali neplatnosť zmlúv uzatvorených žalobcom 1/ a jeho manželkou so žalovaným 1/, okresný súd poukázal na skutočnosť, že na základe žaloby žalobcu 1/ a jeho manželky bolo na okresnom súde pod sp. zn. 13C/171/2015 vedené konanie o určenie neplatnosti zmluvy o splátkovom úvere (č. XXXX XXXXXX) a neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva a s ňou spojenej mandátnej zmluvy. Okresný súd rozsudkom z 18. júna 2020 č. k. 13C/171/2015-44 žalobu zamietol; rozsudok nadobudol právoplatnosť 4. septembra 2020. V časti namietanej úverovej zmluvy a zmluvy o zriadení záložného práva tak existuje rozhodnutá vec (res judicata) a súd už túto otázku nemôže posudzovať ani ako otázku predbežnú. Prejudiciálne dôsledky uvedeného konania vo vzťahu k prejednávanej veci majú za následok, že nie sú dané dôvody neplatnosti záložnej zmluvy.

1.7. Okresný súd osobitným výrokom (výrok III.) zrušil v konaní nariadené neodkladné opatrenie postupom podľa § 335 ods. 1 CSP.

1.8. Pri rozhodovaní o trovách konania okresný súd aplikoval § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 256 ods. 1 CSP. Konštatoval zodpovednosť žalobcov za zastavenie konania a úspech žalobcov vo veci samej. Preto žalovaným priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) rozsudkom z 30. septembra 2024 č. k. 6Co/66/2024-496 (ďalej len „napadnutý rozsudok“ alebo „napadnuté rozhodnutie“) o odvolaní žalobcov 1/ a 2/ rozhodol nasledovne:

I. Rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 7C/73/2021-402 z 10. januára 2024 v druhej až štvrtej vete jeho výrokovej časti potvrdzuje.

II. Žalobcovia 1/ a 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť každému zo žalovaných 3/ až 5/ trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

III. Žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

V. Rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 7C/73/2021-402 z 10. januára 2024 v prvej vete jeho

výrokovej časti zostáva nedotknutý.

2.1. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania; rozsudok okresného súdu v napadnutom rozsahu (jeho druhej až štvrtej výrokovej vete) potvrdil postupom podľa § 387 ods. 1, ods. 2 CSP. Stotožnil sa v plnom rozsahu so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, mal za to, že okresný súd vecne správne rozhodol a rozhodnutie súdu prvej inštancie je dostatočne odôvodnené.

2.2. Krajský súd konštatoval podstatnú odvoláciu argumentáciu žalobcov, ktorí v odvolaní namietali, že súd prvej inštancie nenaplnil cieľ právnej úpravy Zákona o dobrovoľných dražbách zamedziť nekalostiam pri ich vykonávaní; súd prvej inštancie formalisticky vyložil § 12 zákona č. 527/2002 Z. z., nevykonával navrhované dôkazy výsluchmi znalcov Ing. W. a Ing. L. a neprihliadol na značne odlišné ohodnotenie predmetu dražby posudkom znalca Ing. L. a nezaoberal sa s disproporciami v ohodnotení predmetu dražby v posudkoch Ing. W.; nestotožnili sa s úvahou súdu, že skutočnú hodnotu predmetu dražby je možné zistiť len prostredníctvom voľnej súťaže a trhu. Mali za to, že § 12 ods. 5 zákona č. 527/2002 Z. z. aj keď určuje lehotu 10 dní, neviazne na seba následok v podobe preklúzie oprávnenia vlastníka predmetu dražby namietat jeho ohodnotenie predmetu dražby a zároveň v podobe neexistencie povinnosti dražobníka zabezpečiť posudok, ktorý reálne zodpovedá všeobecnej hodnote.

2.3. Odvolací súd poukázal na závery vyplývajúce z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. apríla 2022 sp. zn. 7Cdo/15/2021 (ktorý bol publikovaný v časopise Zo súdnej praxe); ak vlastníka predmetu dobrovoľnej dražby nevzniesol u dražobníka do desiatich dní od doručenia znaleckého posudku námietky proti ohodnoteniu dražby alebo nepožiadala o vyhotovenie znaleckého posudku iným znalcom, nemá prípadné nesprávne určenie ceny predmetu dražby za následok neplatnosť dražby. Odvolací súd sa tiež stotožnil so záverom okresného súdu, že cena predmetu dražby stanovená znaleckým posudkom je len znaleckým odhadom najpravdepodobnejšej ceny ku dňu ohodnotenia; skutočnú hodnotu predmetu dražby je možné zistiť len prostredníctvom voľnej súťaže a trhu, kedy dôjde k stretu ponuky a dopytu a vygenerovaniu trhovej ceny. Dosiahnutie reálnej trhovej ceny predmetu dražby zabezpečujú predovšetkým ostatné inštitúty zákona č. 527/2002 Z. z.

2.4. Krajský súd aj citoval z dôvodovej správy k zákonu č. 106/2014 Z. z., ktorým bol novelizovaný Zákon o dobrovoľných dražbách; pravidlo uvedené v doplnených odsekoch 5 a 6 malo za cieľ prispieť k nezávislému a nestrannému ohodnoteniu nehnuteľností, ktorá sa má dražiť, osobitne v prípade, ak prvý posudok vyhotovil znalec, ktorý má obchodné vzťahy s dražobníkom; žalobcovia mohli v zákonom určenej lehote namietat ohodnotenie predmetu dražby, prípadne požiadať o vyhotovenie znaleckého posudku; uvedené však neurobili a argumentácia žalobcov, že žalovaný mal prihliadať na ich námietky podané po lehote, tak nemá zákonný podklad. Vzhľadom k uvedenému odvolací súd považoval za právne irelevantné špekulácie žalobcov o získaní predmetu dražby žalovanými 4/ a 5/ za podhodnotenú cenu a o účelovosti celej dražby v súvislosti s prepojením osoby žalovaného 3/ (vydražiteľa) s osobou žalovaného 4/ a splnomocneného zástupcu žalovaných 3 / a až 5 / a prepojenia žalovaného 4/ s obchodnými spoločnosťami LICITOR group, a. s. a LICITOR recovery, k. s.

2.5. Výsluch znalcov považoval za neúčelný aj odvolací súd, vzhľadom k právnym záverom by akékoľvek skutočnosti vyplývajúce z výsluchu znalcov neboli spôsobilé založiť právne dôvody neplatnosti dražby podľa § 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z.

2.6. K umiestneniu označenia na predmet dražby (§ 11 ods. 5 zákona č. 527/2002 Z. z.) žalobcovia namietali, že je nevyhnutné, aby označenie podľa prílohy Zákona o dobrovoľných dražbách bolo na predmete dražby umiestnené počas zákonom stanovenej lehoty minimálne 15 dní. Takáto povinnosť z dikcie zákona podľa odvolacieho súdu dražobníkovi nevyplýva; vyplýva z neho iba povinnosť označiť predmet dražby a umiestniť oznámenie o dražbe alebo o opakovanej dražbe, nie však povinnosť starať sa po dobu 15 dní o to, aby bol predmet dražby takto označený. Aj v zmysle dôvodovej správy ide o „jednorazovú“ povinnosť. Z dokazovania pritom vyplýva, že žalovaný 2/ predmet dražby označil a umiestnil na ňom oznámenie o dražbe a svoju zákonnú povinnosť splnil. Špekuláciu žalobcov uvedenú v odvolaní, že žalovaný 2/ mohol po vyhotovení fotografií oznam o dražbe zvesiť, považoval odvolací súd

ako nepodloženú a účelovú. Skutkové tvrdenie v tomto smere žalobcovia prispôbovali obrane žalovaných a dôkaznej situácii.

2.7. V prípade navrhovaného výsluchu svedkov odvolací súd uviedol, že dôkaznej povinnosti predchádza povinnosť tvrdenia. Ak žalobcovia neprodukovali tvrdenie, že žalovaný 2 / p o vyhotovení fotodokumentácie oznámenie o dražbe z predmetu dražby zvesil, nebol dôvod vykonať dokazovanie výsluchmi označených svedkov; ich výsluch by bol nadbytočný.

2.8. Súd prvej inštancie pritom v odôvodnení svojho rozsudku riadne uviedol, prečo navrhovaný dôkaz nevykonali, tieto dôvody považoval dovolací súd za vecne správne.

2.9. Pokiaľ žalobcovia podali odvolanie aj do výroku, ktorým súd prvej inštancie prv nariadené neodkladné opatrenie zrušil, neuviedli žiadne dôvody a tento napádali len ako výrok závislý. Ak odvolací súd považoval odvolanie čo do výroku o zamietnutí žaloby za nedôvodné, nedôvodné bolo aj vo vzťahu k výroku o zrušení neodkladného opatrenia; obdobne odvolací súd považoval za nedôvodné aj odvolanie voči závislému výroku o nároku na náhradu trov konania.

2.10. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania odvolací súd aplikoval § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Náhradu trov konania priznal v odvolacom konaní aktívnym žalovaným 3/ - 5/; žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko v odvolacom konaní boli nečinní.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali žalobcovia 1/ a 2/ (ďalej spolu ako „žalobcovia“ alebo „dovolatelia“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodili z § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Navrhli, aby dovolací súd rozsudok Krajského súdu v Žiline z 30. septembra 2024 sp. zn. 6Co/66/2024 a rozsudok Okresného súdu Žilina z 10. januára 2024 sp. zn. 7C/73/2021 zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

3.1. Pokiaľ dovolatelia uplatnili dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP, tvrdili, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcom uplatnenie ich procesných práv, v dôsledku čoho došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

3.1.1. Považovali za nesporné, že namietali nezákonnosť znaleckého posudku č. 83/2021 z 13. mája 2021, ktorý bol vypracovaný znalcom Ing. W., na hodnotu 194.000 Eur; posudok bol objednaný od spoločnosti Platiť sa oplatí s. r. o. (a teda nie od žalovaného 2/ - dražobníka). Žalobcovia mali za to, že vyššie uvedený posudok je nezákonný; k uvedenému predložili znalecký posudok č. 35/2021 zo 14. októbra 2021, ktorý vypracoval znalec Ing. L., ktorý stanovil všeobecnú hodnotu nehnuteľnosti vo výške 331.000 Eur. V súdnom konaní bol predložený aj znalecký posudok znalca Ing. W. č. 4/2015 z 22. januára 2015, pre účely dobrovoľnej dražby v roku 2015 (ktorá bola zrušená).

3.1.2. Z dôvodu odlišnosti predložených znaleckých posudkov žalobcovia navrhovali vypočutie znalcov k otázke zjavných odlišností záverov posudkov; súd prvej inštancie bez vykonania navrhovaných dôkazov vyniesol prekvapivý rozsudok.

3.1.3. Závery, ktorými súdy nižších inštancií odôvodnili nevypočutie navrhovaných svedkov (znalcov) považovali dovolatelia za neprijateľné a popierajúce právo na spravodlivý proces a porušenie práva na rovnosť zbraní. Svoje tvrdenia týkajúce sa nezákonnosti posudku č. 83/2021 podopreli dôkazom - posudkom znalca Ing. L..

3.1.4. K posudkom predloženým znalcom Ing. W. uviedli, že prvý posudok nebol objednaný pre dražobníka ale inú spoločnosť, s dražobníkom prepojenej. V posudku Ing. W. sú účelovo použité koeficienty tak, aby sa dosiahla nižšia hodnota nehnuteľností.

3.1.5. Pre žalobcov bolo zrejmé, že Ing. W. v posudku č. 83/2021 iba prepísal obsah ním spracovaného

posudku č. 4/2015; z posudkov vyplýva identickosť stavu nehnuteľnosti v rokoch 2015 a 2021, ktorý však v roku 2021 tomuto opisu nezodpovedal. Poukázali aj na iné nesprávnosti týkajúce sa užívania draženej nehnuteľnosti ako aj stavu rodinného domu.

3.1.6. Dovolatelia tak považovali návrh na vypočutie znalcov k rozhodnej otázke za relevantný dôkaz pre konanie, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, s poukazom na závery vyslovené v Náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky z 21. novembra 2019 sp. zn. II. ÚS 168/2019.

3.1.7. Žalobcovia v tejto otázke tiež poukázali na závery vyplývajúce z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. marca 2021 sp. zn. 5Cdo/107/2019 a konštatovali, že rozhodnutie súdu o tom, že vypočutie znalcov by bolo ne hospodárne, nemôže obstať, nakoľko navrhované dôkazy nemožno považovať za dôkazy, ktoré by boli i) bez právnej relevancie k predmetu konania, ii) bez vypovedacej hodnoty vo vzťahu ku skutočnosti sa tvrdí a iii) nešlo o nadbytočný dôkaz, nakoľko rozhodná skutočnosť nebola doterajším konaním spoľahlivo zistená alebo vyvrátená.

3.2. Dovolatelia taktiež namietali nevykonanie navrhovaného dôkazu - výsluchu svedkov W. O. a P. O. v o vzťahu k označeniu draženej nehnuteľnosti. Poukázali na závery súdov nižších inštancií v tejto otázke; tvrdili, že podstatou navrhovaného dôkazu nebolo preukázanie, že dražobník zvesil označenie predmetu dražby, ale správnosť tvrdenia, že predmet dražby nebol označený spôsobom podľa § 11 ods. 5 zákona č. 527/2002 Z. z. a jediným relevantným dôkazom na preukázanie danej skutočnosti mohlo byť iba vypočutie svedkov, ktorí vnímali určitú skutočnosť a vedľa sa k nej vyjadriť. Zdôraznili, že pre naplnenie povinnosti podľa § 11 ods. 5 zákona č. 527/2002 Z. z. musí byť táto povinnosť splnená po dobu najmenej 15 dní pred dňom konania dražby.

3.3. Žalobcovia citovali z rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/89/2017 a tvrdili, že z o strany súdov nižších inštancií absentuje odôvodnenie k rozhodnej otázke, ktorou je diametrálne rozdielna všeobecná hodnota dražených nehnuteľností podľa jednotlivých znaleckých posudkov; z o strany dovolateľov išlo o podstatnú argumentáciu. Nedostatok odôvodnenia je predovšetkým v otázke zabezpečenia ocenenia dražených nehnuteľností v súlade so zákonom.

3.4. Žalobcovia nesprávne právne posúdenie vo všeobecnosti vymedzili tým, že závery rozhodnutia najvyššieho súdu z 21. apríla 2022 sp. zn. 7Cdo/15/2021 nie je možné aplikovať na zistený skutkový stav; žalobcovia neboli pasívni v procese výkonu dobrovoľnej dražby a ani v súdnom konaní; v procese výkonu dobrovoľnej dražby žalobcovia v stanovený deň a hodinu sprístupnili znalcom nehnuteľnosť za účelom určenia jej všeobecnej hodnoty a následne, hoc po lehote 10 dní, vzniesli námietky proti znaleckému posudku a do súdneho konania predložili znalecký posudok zo 14. októbra 2021 vypracovaný znalcom Ing. L., podľa ktorého všeobecná hodnota nehnuteľnosti predstavuje sumu 331.000 Eur.

3.4.1. Nesprávnosť právneho posúdenia odvolacím súdom videli žalobcovia v tom, že paušálne prevzal pri riešení rozhodnej otázky závery vyslovené v rozsudku sp. zn. 7Cdo/15/2021 a nezohľadnil a neposúdil okolnosti odlišného skutkového stavu v súdnej veci; v konkrétnostiach na tieto odlišnosti poukázali. Kým v konaní vedenom na najvyššom súde pod sp. zn. 7Cdo/15/2021 bol vlastník nehnuteľnosti obštrukčný nielen v čase konania dobrovoľnej dražby, ale aj v súdnom konaní, záver vyslovený v citovanom rozhodnutí je výlučne viazaný na stav, z ktorého vyplýva obštrukčné konanie pôvodného vlastníka predmetu dražby v procese dobrovoľnej dražby, ktorý sa potom vzhľadom na svoje konanie nemôže úspešne dovolávať vyslovenia neplatnosti dobrovoľnej dražby. Naproti tomu v prejednávanej veci žalobcovia nepristúpili k obštrukčnému konaniu, znalci umožnili vykonanie ohliadky; vzniesli námietky proti stanovenej všeobecnej hodnote nehnuteľnosti, hoc aj po uplynutí 10 dní odo dňa doručenia znaleckého posudku a v spore predložili dôkaz, ktorým preukázali odlišnú všeobecnú hodnotu predmetu dražby.

3.4.2. Za relevantnú otázku potom považovali otázku, či aj v prípade, ak vlastník predmetu dražby je súčinný v procese dobrovoľnej dražby, následne vznesie námietky proti všeobecnej hodnote

nehnutelnosti určenej znaleckým posudkom, aj po lehote 10 pracovných dní a v súdnom konaní preukáže, že všeobecná cena nehnuteľnosti je diametrálne podhodnotená, je založený dôvod pre neúspešnosť v súdnom konaní vo veci vyslovenia neplatnosti dobrovoľnej dražby.

3.4.3. Žalobcovia namietli výklad § 12 ods. 5 zákona č. 527/2002 Z. z. realizovaný súdmi nižších inšancií; tvrdili, že zo znenia textu uvedeného ustanovenia nie je možné vyvodiť záver, že vlastníť predmetu dražby nemôže podať námietky proti stanoveniu všeobecnej hodnoty predmetu dražby aj po lehote 10 pracovných dní, nakoľko z hodnôt a princípov právneho poriadku nevyplýva naliehavá potreba ich vylúčenia aj po tejto lehote. Súd mal pri aplikácii § 12 ods. 5 zákona č. 527/2002 Z. z. pristúpiť spôsobom contra legem, nakoľko doslovný gramatický výklad učinенý súdom vedie k extrémnej nespravodlivosti vo vzťahu k ochrane práv vlastníka predmetu dražby.

3.4.4. Mali za to, že podanie námietok proti stanoveniu všeobecnej hodnoty nehnuteľnosti, ktorá sa javí ako podhodnotená a zo znaleckého posudku vyplývajú zjavné nezrovnalosti, predstavuje procesný nástroj na ochranu práv vlastníka draženej nehnuteľnosti, čím je zabezpečený účel zákona č. 527/2002 Z. z., ktorým je aj ochrana vlastníka predmetu dobrovoľnej dražby.

3.4.5. Účelom stanovenia všeobecnej ceny nehnuteľnosti nie je iba formálne naplnenie zákonnej povinnosti, ale predstavuje zabezpečenie takého ohodnotenia predmetu dražby, ktoré spĺňa základné atribúty určenia hodnoty v danom mieste a čase podľa vyhlášky č. 492/2004 Z. z. V prípade dobrovoľnej dražby podanie námietok proti stanoveniu všeobecnej hodnoty nehnuteľnosti, nemôže byť spôsob jej určenia vylúčený zo súdneho prieskumu, čo súdy nižších inšancií svojím výkladom učinili. Ak súdy nižších inšancií poskytli záver, že samotná dražba generuje trhovú cenu nehnuteľnosti, nesprávne chápu podstatu § 12 ods. 1 zákona č. 527/2002 Z. z., ktorého podstatou nie je určenie trhovej ceny ale všeobecnej hodnoty predmetu dražby v danom mieste a čase.

3.4.6. Dovolatelia v tomto smere poukázali na dva znalecké posudky vypracované znalcom Ing. W., ktorých závery sú v kontraste s posudkom vypracovaným znalcom Ing. L.; Ing. W. vypracovával posudok aj pre dobrovoľnú dražbu, ktorá sa mala uskutočniť už v roku 2015. Napriek odstupu času v roku 2021 uvedený znalec nezohľadnil všeobecné zvýšenie cien nehnuteľností, znížil cenu predmetu dražby za nelogického zníženia koeficientov, a to aj tých, ktoré sú nemenné a teda porovnateľné. Pre žalobcov tak nie je zrejmé, ako mohol súd ustáliť splnenie povinnosti dražobníkom, ktorá mala spočívať z jeho strany v povinnosti zabezpečenia znaleckého posudku pre účely stanovenia všeobecnej hodnoty predmetu dražby v súlade so zákonom.

3.5. Žalobcovia 1/ a 2/ napokon navrhli, aby dovolací súd povolil odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inšancie z dôvodu, že do doby rozhodnutia o dovolaní môže nastať stav, kedy budú musieť žalobcovia 1/ a 2/ nehnuteľnosť vypratať a žalovaní 4/ a 5/ podľa vlastných slov mienia pristúpiť k rozsiahlej rekonštrukcii nehnuteľnosti, v dôsledku čoho by došlo k nenávratnému stavu.

4. Žalovaný 1/ navrhol, aby dovolanie bolo odmietnuté v celom rozsahu.

4.1. Pokiaľ dovolatelia namietli nesprávne právne posúdenie, podľa žalovaného 1/ kladú dôraz na špecifickú skutkovú otázku, a to svoj aktívny prístup v dražobnom procese. Tento skutkový aspekt nebol dovolateľmi uplatnený v odvolacom konaní, v ktorom sa zamerali na údajné podhodnotenie predmetu dražby a v odvolacom konaní neuplatnili námietku, že práve ich aktivita mala byť dôvodom pre odklon od existujúcej judikatúry týkajúcej sa ohodnocovania predmetu dražby. Z judikatúry pre žalovaného 1/ vyplynulo, že doposiaľ nosným pilierom rozhodovacej praxe súdov bol argument, že subjektívna nespokojnosť vlastníka predmetu dražby s ohodnotením predmetu dražby pre potreby dobrovoľnej dražby nezakladá porušenie povinnosti stanovenej zákonom č. 527/2002 Z. z. a nie je úlohou súdu, aby prehodnocoval závery znaleckého posudku.

4.2. K dovolacej námietke podľa § 420 písm. f) CSP žalovaný 1/ uviedol, že ide iba o účelové špekulácie

majúce presvedčiť dovolací súd o správnosti domnienok žalobcov, že v rámci dražobného procesu došlo k podhodnoteniu predmetu dražby, resp. že nebol označený zákonom predpísaným spôsobom.

5. Žalovaný 2/ v písomnom vyjadrení k podanému dovolaniu navrhol, aby dovolací súd dovolanie odmietol. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP uviedol, že pokiaľ žalobcovia navrhovali výsluch znalcov, vôbec neuviedli, k čomu mali znalci vypovedať a aké konkrétne skutočnosti mali byť ich výpoveďou zistené. Žalobcami navrhovaný výsluch znalcov nemohol priniesť akékoľvek pre konanie relevantné skutkové zistenia a zamietnutie dôkazného návrhu nepredstavovalo porušenie procesných práv žalobcov.

5.1. Rovnako žalovaný 2/ mal za to, že nebol naplnený ani dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 CSP; právna otázka, ktorú považovali žalobcovia na kľúčovú, je iba inak formulovaná ako otázka, na ktorú dovolací súd odpovedal v rozhodnutí sp. zn. 7Cdo/15/2021.

6. Žalovaní 3/ - 5/ v písomnom vyjadrení navrhli, aby dovolací súd dovolanie odmietol. Mali za to, že nie je preukázaná žiadna vada zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP a ani nesprávne právne posúdenie podľa § 421 ods. 1 CSP. Žalobcovia si odporujú ak tvrdia, že neboli pasívni, ale námietky proti znaleckému posudku podali po zákonnej lehote na ich uplatnenie. Nehnuteľnosť bola vydražená za sumu vyššiu ako stanovenú znaleckým posudkom; cieľom žalobcov je iba spôsobovanie prieťahov v konaní a pokračovanie v bezdôvodnom obohacovaní sa na úkor iných bezplatným užívaním nehnuteľností žalovaných 4/ a 5/.

6.1. Žalovaní 3/ - 5/ namietli pravdivosť tvrdenia žalobcov, že sprístupnili nehnuteľnosť a boli súčinní; žalobcovia niekoľko rokov maria výkon záložného práva; už 21. apríla 2014 bolo upustené od dražby v dôsledku nariadeného neodkladného opatrenia a domáhania sa zo strany žalobcov neplatnosti záložných zmlúv; žaloba žalobcov v tomto smere bola právoplatne zamietnutá 4. septembra 2020. Žalobcom sa podarilo fiktívnymi žalobami mariť výkon záložného práva žalovaného 1/ len v jednom konaní šesť rokov. Žalobcovia sú chronickí zneužívatelia práva na úkor práv iných, čím si zabezpečujú bývanie zadarmo už od roku 2010, kedy im bol poskytnutý úver, ktorý nikdy neplatili. Zo strany žalobcov vyznieva absurdne, keď sa domáhajú ochrany práv, keď oni si žiadne povinnosti neplnili, ani voči banke a ani voči súčasným vlastníkom predmetu dražby, ktorým žalobcovia bránia v ich užívaní.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podali v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strany sporu zastúpené v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorých neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) a preskúmaní napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu dospel k záveru, že dovolanie ako celok treba zamietnuť. Odôvodnenie uvedeného záveru je uvedené v nasledujúcich bodoch.

8. Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom. Dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu a to z akýchkoľvek hľadísk (viď napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/165/2017, 3Cdo/14/2017, 5Cdo/155/2016, 8Cdo/67/2017). O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím predstavujúcim res iudicata), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (porovnaj sp. zn. 2Cdo/154/2017, 3Cdo/42/2017, 5Cdo/12/2017, 7Cdo/163/2017).

9. Najvyšší súd opakovane vyjadril záver, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú

splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (napr. sp. zn. 3Cdo/42/2017, 4Cdo/95/2017, 5Cdo/87/2017, 8Cdo/99/2017).

10. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

11. Žalobcovia uplatnili dovolací dôvod s poukazom na § 420 písm. f) CSP.

12. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovovací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

12.1. Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12.2. Vo vzťahu k § 420 písm. f) CSP (ako v prípade ďalších väd zmätočností uvedených v § 420 CSP) platí, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle tohto ustanovenia nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil namietanej vady zmätočnosti; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/8/2017, 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP je a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12.3. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktorý sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

12.4. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS

252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

13. Pokiaľ dovolatelia uplatnili dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP, z obsahu dovolania možno vyvodíť, že namietali vady v dokazovaní (tým, že okresný súd nevykonával navrhovaný dôkaz - vypočutie znalcov a nevykonával dôkaz - výsluch W. O. a P. O.); nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (ako aj rozhodnutia súdu prvej inštancie) v otázke zabezpečenia ocenenia dražených nehnuteľností v súlade so zákonom.

14. Uplatniac vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP dovolatelia namietali vady v procese dokazovania; tvrdili, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces tým, že sudy nižších inštancií nevykonali nimi navrhované dôkazy.

15. V súvislosti s vyjadrenou nespokojnosťou žalobcov s postupom súdov pri vykonanom dokazovaní, dovolací súd pripomína, že dokazovanie je časť civilného konania, v rámci ktorého si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa týka žaloba, v sebe obsahuje i právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd nie je v civilnom sporovom konaní viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky nimi navrhované dôkazy. Sudy nižšej inštancie neboli povinné vykonať všetky navrhnuté dôkazy, lebo rozhodovanie o tom, ktoré dôkazy budú vykonané, patrí výlučne súdu, a nie stranám (§ 185 ods. 1 CSP). Ak sa súd rozhodne, že určité dôkazy nevykoná (napr. preto, že sú podľa jeho názoru pre vec nevýznamné alebo nadbytočné) alebo vykoná iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nemožno to považovať za vadu zmätočnosti (viď R 125/1999). Procesnému právu strany sporu navrhovať dôkazy zodpovedá povinnosť súdu nielen o vznesených návrhoch (a dôkazoch) rozhodnúť, ale tiež pokiaľ im nevyhoví, vo svojom rozhodnutí odôvodniť, prečo a z akých dôvodov tak neurobil, čo v prejednávanej veci odvolací súd a aj súd prvej inštancie dodržal.

16. Dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkových zistení; dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie, je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Dovolaním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané sudy prvej a druhej inštancie ako skutkové sudy, a nie dovolací súd, ktorého prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porovnaj I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.), a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP.

17. Podstatnou argumentáciou žalobcov v konaní pred súdom prvej inštancie bola argumentácia o nesprávnom stanovení hodnoty nehnuteľností, ktoré boli predmetom dobrovoľnej dražby. Tvrdili a preukazovali, že proti znaleckému posudku, ktoré obstaral žalovaný 2/ ako dražobník, podali námietky a bolo povinnosťou dražobníka sa s ich námietkami vysporiadať a obstarat' nový znalecký posudok postupom podľa § 12 ods. 5 zákona č. 527/2002 Z. z. So skutkovým záverom okresného súdu, že námietky neboli uplatnené v lehote 10 dní, súhlasili.

17.1. Dovolací súd z obsahu spisu a obsahu napadnutého rozhodnutia overil tvrdenie dovolateľov a konštatuje správnosť záveru, že námietky neboli podané v zákonnej lehote. Obsah týchto námietok sa premietol do odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, keď v bode 27. konštatoval, že žalobcovia oznámili nesúhlas s ohodnotením predmetu dražby a nesúhlas so znaleckým posudkom a súčasne žiadali

o vyhotovenie znaleckého posudku iným znalcom s odôvodnením, že znalec, ktorý vypracoval znalecký posudok koná s cieľom spôsobiť im finančnú škodu v prospech zadávateľa a konanie znalca považujú za klamlivé. V ďalšej časti listu poukazujú na ustanovenie § 347 Trestného zákona a odkazy na niektoré ustanovenia zákona o dražbách a výklad týchto ustanovení so všeobecným konštatovaním, že konanie dražobnej spoločnosti považujú za vydieranie a hrubý útlak, všeobecne poukazovali na ochranu súkromia, na zákonné ustanovenia upravujúce trestný čin podvodu, zákonné ustanovenia upravujúce neoprávnené obohatenie, úžeru, poškodzovanie cudzích práv; list je opatrený jediným nečitateľným podpisom. Tiež pre okresný súd nebolo sporné, že predmetný list bol žalovanému 2/ doručený 17. júla 2021.

17.2. K samotným námietkam proti ohodnoteniu predmetu dražby podľa § 12 ods. 5 zákona č. 527/2002 Z. z. dovolací súd uvádza, že minimálnou náležitosťou takýchto námietok (okrem identifikácie namietateľa, dražobného konania a znaleckého posudku) by mali byť vecné argumenty, prípadne dôkazy, o ktoré sa tieto argumenty opierajú. Je potrebné, aby vlastníci nehnuteľností v námietkach uviedol konkrétne dôvody, pre ktoré nesúhlasí s cenou, stanovenou znaleckým posudkom, v čom spočíva nesprávnosť znaleckého posudku (napr. nezohľadnenie reálneho stavu nehnuteľností, nesprávna výmera, nesprávne použité koeficienty, nezohľadnenie vykonanej rekonštrukcie a pod.). Iba na takéto vecné argumenty môže dražobník reagovať a vysporiadať sa s nimi.

17.3. Námietky proti ohodnoteniu predmetu dražby takéto vecné argumenty neobsahujú. Ich obsahom je iba všeobecný nesúhlas s dražbou, identifikáciou ohodnocovanej nehnuteľnosti, tvrdenie o klamlivom postupe znalca (bez konkretizácie), všeobecné právne úvahy o dražbe, označenie konania dražobnej spoločnosti a veriteľa (a teda nie znalca) za vydieranie, hrubý útlak, podvod, neoprávnené obohatenie, úžeru, poškodzovanie cudzích práv a machinácie v súvislosti s verejným obstarávaním alebo verejnou dražbou. Obsahuje tiež žiadosť o predloženie Zmluvy o poistení zodpovednosti dražobníka za škodu a o predloženie Výhlásenia pravosti, výšky a splatnosti pohľadávky. K uvedenému je obsahom námietok žiadosť o vyhotovenie znaleckého posudku iným znalcom.

17.4. Na takto koncipované námietky dražobník osobitnými listami (žalobcovi 1/ a žalobcovi 2/) odpovedal. Dovolací súd je toho názoru, že vzhľadom ku skutočnosti, že námietky proti ohodnoteniu dražby vecné argumenty neobsahuje, dražobník na (nevznesené) vecné námietky vecne reagovať nemohol; nemal sa s akými vecnými námietkami vysporiadať a ani mu nemohla vzniknúť povinnosť obstaráť nový znalecký posudok (z dôvodu absencie vecných námietok). Uvedené platí bez ohľadu na skutočnosť, že dražiteľ ako dôvod uviedol iba podanie námietok proti ohodnoteniu dražby po zákonnej lehote (§ 12 ods. 5 zákona č. 527/2002 Z. z.).

17.5. V nadväznosti na uvedené dovolací súd poukazuje na závery konštatované v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 3. októbra 2013 sp. zn. 3Cdo/233/2010, z ktorých vyplýva, že pokiaľ ide o určenie ceny predmetu dražby, dovolací súd považuje za správny záver odvolacieho súdu, že určenie výšky ceny draženej nehnuteľnosti nemá za následok neplatnosť dražby. Na závery vyplývajúce z citovaného rozhodnutia najvyššieho súdu poukázal dovolací súd aj v novšom rozhodnutí z 21. apríla 2022 sp. zn. 7Cdo/15/2021, dôvody pre odklon od uvedenej argumentácie nezistil.

18. Ak v nadväznosti na uvedené dovolatelia v konaní pred súdom prvej inštancie navrhovali vykonanie dokazovania, sudy nižších inštancií správne konštatovali, že tento návrh nemohol byť dôvodný; prípadná nesprávnosť znaleckého posudku, využitého v konaní o dobrovoľnej dražbe nemohla mať za následok konštatovanie neplatnosti dražby. Námietky proti ohodnoteniu predmetu dražby podali žalobcovia oneskorene a tieto námietky neobsahovali ich vecné odôvodnenie.

18.1. Ak až v konaní o neplatnosť dražby predložili nový posudok (s dátumom vyžiadania 23. september 2021), tento logicky nemohol byť pre dražobníka podkladom pre ohodnotenie predmetu dražby z dôvodu, že dražba sa konala 22. septembra 2021.

19. Dovolatelia porušenie práva na spravodlivý proces videli aj v tom, že okresný súd nevykonával

navrhovaný dôkaz, výsluch svedkov W. O. a P. O. vo vzťahu k označeniu draženej nehnuteľnosti.

19.1. Nevykonanie navrhovaných dôkazov súd prvej inštancie odôvodnil tým, že mal fotodokumentáciou preukázané, že dražobník draženú nehnuteľnosť označil a pôvodné tvrdenie žalobcov, že predmet dražby nebol označený v súlade s § 11 ods. 5 zákona č. 527/2002 Z. z. bolo vyvrátené; neskoršie tvrdenie žalobcov, že oznámenie nebolo umiestnené na nehnuteľnosti po dobu 15 dní, považoval za účelové a nepovažoval za potrebné (resp. považoval za nehospodárne) v tomto smere vypočúvať svedkov. Odvolací súd potvrdzujúc rozsudok súdu prvej inštancie sa s týmto postupom okresného súdu stotožnil. Stotožnil sa aj s právnym názorom okresného súdu v tejto otázke, že žalovaný 2/ si svoju povinnosť splnil tým, že predmet dražby relevantným spôsobom označil najmenej 15 dní pred konaním dražby a povinnosť v ďalšom období (po dobu 15 dní) o tom, aby bol predmet kontinuálne označený, povinnosť nemal; uvedenému zodpovedá povinnosť vlastníka strpieť označenie predmetu dražby.

19.2. Porušenie práva na spravodlivý proces nevykonaním navrhovaných dôkazov vo vzťahu k označeniu draženej nehnuteľnosti nezistil ani dovolací súd.

20. Dovolatelia v rámci tvrdenej nepreskúmateľnosti rozsudku odvolacieho súdu konkrétne namietali, že relevantné odôvodnenie absentuje predovšetkým v otázke ocenenia dražených nehnuteľností v súlade so zákonom.

20.1. K dovolacej argumentácii nepreskúmateľnosti rozsudku odvolacieho súdu ako zmätočnej vady podľa § 420 písm. f) CSP dovolací súd uvádza, že z práva na spravodlivý súdny proces vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne Kraska c/a Švajčiarsko z 29. apríla 1993, Séria A, . 254 -B, str. 49, § 30). Inak povedané judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) nevyžaduje, aby na každý argument účastníka konania, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07). Z uvedeného vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porovnaj I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či sp. zn. 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, 5Cdo/57/2019) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola strane odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie.

20.2. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, aj z rozhodnutí ústavného súdu vyplýva, že základné právo podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v sebe zahŕňajú aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový (skutočný) stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nepopierajú zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, nie sú svojvoľné (arbitrárne), neudržateľné, ani prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej.

20.3. Rovnako podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal s o všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07).

Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať skutkovej i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných dôkazov nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale i laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

20.4. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov, patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces, a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť, je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak je nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia porušením práva na spravodlivý proces, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

20.5. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený, nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal.

21. Vychádzajúc z vyššie uvedeného (body 20.1. až 20.5. tohto rozsudku) dovolací súd k námietke nedostatočného odôvodnenia (nepreskúmateľnosti) rozhodnutia odvolacieho súdu, môže len konštatovať, že v posudzovanom spore obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil uvedenú procesnú vadu zmatečnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP.

21.1. Z obsahu odôvodnenia preskúmaného rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP stotožniac sa s dôvodmi rozsudku súdu prvej inštancie vrátane správnych skutkových a právnych záverov, na ktoré aj odkázal v zmysle § 387 ods. 2 CSP (pozri odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu). Odvolací súd svoje rozhodnutie nezaložil v porovnaní so súdom prvej inštancie na žiadnych iných, či nových skutkových a právnych záveroch.

21.2. Keďže odvolací súd sa s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie stotožnil, treba jeho dôvody posudzovať v kontexte s dôvodmi uvedenými v potvrdzovanom rozsudku okresného súdu, s ktorými vytvára organickú (kompletizujúcu) jednotu, keďže prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (m. m. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09). Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie.

21.3. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu v spojení s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, má podľa názoru dovolacieho súdu všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle ustanovenia § 393 CSP a § 220 ods. 2 CSP z hľadiska formálnej štruktúry, obsahuje aj zdôvodnenie

všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok, vykazuje logickú, funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania a nemožno ho považovať za neodôvodnené. Dovolací súd nezistil, že by v danej veci išlo o takýto prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 393 ods. 2 CSP, ktorým by došlo k porušeniu práva žalobcov na spravodlivý proces. Odvolací súd svoje potvrdzujúce rozhodnutie odôvodnil úvahami, ktoré sú zrozumiteľné, konzistentné a spätne preskúmateľné.

22. Vo vzťahu k absencii odôvodnenia v otázke nesprávneho ocenenia predmetu dražby dal súd prvej inštancie obsahlu odpoveď v bode 57. svojho rozsudku, keď uviedol, že zákon č. 527/2002 Z. z. pre prípad dražby nehnuteľností stanovuje povinnosť dražobníka zabezpečiť ocenenie nehnuteľností znaleckým posudkom. Žalovaný 2/ ako dražobník si túto svoju povinnosť splnil, keď zabezpečil ocenenie predmetu dražby znaleckým posudkom č. 83/2021 z 13. mája 2021 vypracovaným znalcom Ing. Q. W.; hodnota predmetu dražby bola stanovená na 194.000 Eur; Zákon o dobrovoľných dražbách nepripúšťa určenie všeobecnej hodnoty predmetu dražby súdnym rozhodnutím, požaduje vykonanie ocenenia znaleckým posudkom; určenie všeobecnej hodnoty predmetu dražby nie je právnou otázkou, ale na jej posúdenie sa vyžaduje osobitné odborné vzdelanie a spadá výlučne do kompetencie znalcov. Nedošlo tak k porušeniu ustanovení § 12 Zákona o dobrovoľných dražbách, boli splnené zákonom vyžadované podmienky a cena predmetu dražby bola stanovená znaleckým posudkom. Ak žalobcovia namietajú spôsob, akým určil znalec všeobecnú hodnotu predmetu dražby, resp. namietajú, že nepostupoval správne, sama táto skutočnosť nezakladá porušenie ustanovení Zákona o dobrovoľných dražbách zo strany žalovaného 2/, pretože tento žiadnu zo svojich povinností nezanedbal. Okresný súd dodal, že všeobecná hodnota predmetu dražby stanovená znaleckým posudkom je vždy len znaleckým odhadom najpravdepodobnejšej ceny ku dňu ohodnotenia, ktorá by mala byť dosiahnutá na trhu v podmienkach voľnej súťaže. Nie je to skutočná hodnota predmetu dražby, pretože skutočnú hodnotu predmetu dražby je možné zistiť len prostredníctvom voľnej súťaže a trhu, kedy dôjde k stretu ponuky a dopytu a vygenerovaniu trhovej ceny. Verejná dražba je miestom takejto voľnej súťaže, kde sa v danom čase stretnú ponuky záujemcov o predmet dražby a výsledkom je stanovenie trhovej ceny, t. j. najvyššej ceny, za ktorú je predmet dražby v čase jej konania možné predať. Samotné stanovenie hodnoty predmetu dražby znaleckým posudkom nebráni jeho predaju za vyššiu cenu.

22.1. Odvolací súd na odvolaciu argumentáciu obsahlu reagoval v bodoch 34. - 37. napadnutého rozsudku.

22.2. Iba nesúhlas so závermi odvolacieho súdu vadu nepreskúmateľnosti nezakladá.

23. Zhrnúc vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že nezistil, že by odvolací súd svoje rozhodnutie nedostatočne, či arbitrárne (svojvoľne) odôvodnil, resp. vybočil z medzí ustanovenia § 393 ods. 2 a 3 CSP, čím by založil procesnú vadu znátočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Žalobcovia tak neopodstatnene namietali, že odvolací súd im procesným postupom neumožnil, aby uskutočňovali svoje procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

24. Dovolací súd tak v tejto časti uzatvára, že dovolanie žalobcov namietajúce vadu podľa § 420 písm. f) CSP spočívajúcu vo vadách dokazovania nie je prípustné, nakoľko dovolací súd takúto vadu nezistil. Pokiaľ dovolatelia namietali nepreskúmateľnosť rozsudku odvolacieho súdu, dovolanie je síce v tejto časti prípustné, ale nie je dôvodné, nakoľko rozsudok odvolacieho súdu nepreskúmateľnosťou netrpí.

25. Dovolatelia uplatnili dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

26. Podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená, alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

27. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v

nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). Právnym posúdením sa pritom rozumie činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu.

27.1. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

27.2. K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Právna úprava dovolacieho konania dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

28. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

29. Výpočet dôvodov uvedených v § 421 ods. 1 CSP je taxatívny. Všetky dôvody prípustnosti dovolania, ktoré sú vymenované v tomto ustanovení, sa vzťahujú výlučne na právnu otázku, ktorej vyriešenie viedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu; zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna, ako aj procesnoprávna (v ďalšom texte len „právna otázka“). Musí byť splnená požiadavka, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a že išlo o jedinú právnu otázku, výlučne na vyriešení ktorej také rozhodnutie záviselo.

30. Najvyšší súd konštantne judikuje vo svojich rozhodnutiach, že len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a či sa pri jej riešení odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Treba zdôrazniť, že o otázku relevantnú z hľadiska ustanovenia § 421 ods. 1 CSP sa nejedná pri riešení otázky, či strana sporu uniesla dôkazné bremeno, bremeno procesnej zodpovednosti za výsledok v spore, pretože záver súdu o tom, či strana sporu (ne)uniesla dôkazné bremeno, ktoré ju v tom-ktorom spore zaťažovalo, spočíva v každom jednotlivom prípade na posúdení vysoko individuálnych, konkrétnych skutkových okolnostiach, ktoré súd posudzuje v rámci zásady voľného hodnotenia dôkazov. Dovolací súd totiž nie je v rámci dovolacieho konania oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, keďže je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

30.1. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a) CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna, (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine) ako aj procesnoprávna, (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu, (vyriešenie ktorej neviedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom). Ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, nevymedzí právnu otázku, dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací

prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. V takom prípade nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach; ak by postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa; v opačnom prípade by dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum, priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) účelu ustanovenia § 421 ods. 1 CSP (pozri Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. BECK 2016, str. 1382).

30.2. Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP). Uvedený dôvod prípustnosti dovolania proti rozhodnutiam odvolacieho súdu predpokladá, a v tom je zásadná odlišnosť od dôvodu prípustnosti uvedeného pod písm. a), že právnu otázku dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu preto daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil. Súčasná právna úprava dáva dovolaciemu súdu právomoc rozhodnúť o tom, či ide o otázku, ktorá nebola dosiaľ riešená, a z tohto pohľadu rozhodnúť o prípustnosti dovolania. Dovolací súd o tom, že dovolanie je z tohto dôvodu prípustné, nevydáva osobitné rozhodnutie, ale sám si posúdi túto otázku ako predbežnú a v prípade, že dospeje k záveru o prípustnosti dovolania, napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu meritórne preskúma. Predpokladom je dôsledné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, v ktorom musí uviesť svoj názor na riešenie tejto právnej otázky (§ 393 ods. 2, ods. 3 CSP). Potom ako dovolateľ relevantne odôvodní, že dovolanie je prípustné, pretože právna otázka nebola dovolacím súdom dosiaľ riešená, dôvodom dovolania potom môže byť opäť len otázka právneho posúdenia a spochybnenie jej vyriešenia zo strany odvolacieho súdu a ako aj odôvodnenie právneho záveru, ktorý zastáva dovolateľ (pozri Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. BECK, 2016, 1383 s.).

30.3. Ak má teda dovolací súd riešiť právnu otázku, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, je povinnosťou dovolateľa a) konkretizovať právnu otázku, b) uviesť, ako ju odvolací súd riešil a c) uviesť, ako mala byť otázka správne právne riešená.

31. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu pristúpil dovolací súd k preskúmaniu prípustnosti podaného dovolania z hľadiska jeho obsahu, vymedzeného dovolateľmi.

32. Z obsahu podaného dovolania, jeho všeobecnej časti vyplýva tvrdenie dovolateľov, že nesprávne právne posúdenie spočíva v tom, že závery rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. apríla 2022 sp. zn. 7Cdo/15/2021 nie je možné aplikovať na preukázaný skutkový stav, kedy žalobcovia neboli pasívni v procese výkonu dobrovoľnej dražby a ani v súdnom konaní. V procese výkonu dobrovoľnej dražby žalobcovia v stanovený deň a hodinu sprístupnili znalcomi nehnuteľnosť za účelom určenia jej všeobecnej hodnoty, následne vzniesli námietky proti doručenému znaleckému posudku, hoc po lehote 10 pracovných dní a do súdneho konania predložili dôkaz, ktorým bol znalecký posudok č. 35/2021 zo 14. októbra 2021, vypracovaný znalcom Ing. Lamošom, podľa ktorého všeobecná hodnota nehnuteľnosti predstavuje 331.000 Eur.

32.1. V „osobitnej“ časti dovolania, odôvodňujúceho námietku nesprávneho právneho posúdenia za relevantnú otázku považovali otázku, vyplývajúcu z iného skutkového stavu veci ako bola riešená rozsudkom najvyššieho súdu z 21. apríla 2022 sp. zn. 7Cdo/15/2021, a to, či aj v prípade, ak vlastník predmetu dražby je súčinný v procese dobrovoľnej dražby, t. j. v stanovený deň a hodine umožní znalcomi obhliadku predmetu dražby za účelom stanovenia všeobecnej hodnoty nehnuteľností, následne vzniesie námietky proti jej výške určenej znaleckým posudkom, hoc aj po lehote 10 pracovných dní a súčasne v súdnom konaní dôkazom preukáže, že všeobecná hodnota nehnuteľností stanovená pre účely dobrovoľnej dražby je diametrálne podhodnotená, teda za iného skutkového stavu, je založený dôvod pre neúspešnosť v súdnom konaní vo veci vyslovenia neplatnosti dobrovoľnej dražby.

33. K takto nastolenej „právnej“ otázke dovolací súd uvádza, že ju dovolatelia zakladajú na vlastných skutkových predpokladoch (napr. týkajúcich sa súčinnosti pri dražbe, umožnenia obhliadky, vznesenia námietky proti ohodnoteniu predmetu dražby a preukázania podhodnotenia predmetu dražby) a zároveň sa dovolatelia pýtajú nie na správnosť riešenia právnych otázok (vyplývajúcich z hmotného práva, prípadne z procesných ustanovení), ale na správnosť samotného výsledku sporu.

33.1. Nejde tak o právnu otázku, ktorú by súde nižších inštancií riešili, a na riešení ktorej založili svoje rozhodnutie, ale o samotný prípadný výsledok sporu založený na iných skutkových zisteniach (odlišných, resp. nových), než na akých svoje rozhodnutie založili súde nižších inštancií.

33.2. Dovolací súd preto akcentuje, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inštanciou na opätovné preskúmanie skutkových okolností prejednávanej veci alebo celkovej správnosti rozhodnutia; dovolací súd posudzujúci dovoláciu argumentáciu v zmysle § 421 CSP sa zaoberá len konkrétnymi právnymi otázkami.

33.3. Dovolací súd tak v tejto otázke uzatvára, že dovolacia otázka nebola vymedzená prípustným spôsobom a nejde o právnu otázku, na riešení ktorej by dovolací súd založil napadnutý rozsudok.

34. Dovolací súd iba okrajovo poukazuje na závery vyplývajúce z rozhodnutia najvyššieho súdu z 25. júna 2025 sp. zn. 5Cdo/56/2024 (dovolanie bolo spísané 2. januára 2021). O takýto prípad v prejednávanej veci však nejde; žalovaný 2/ žalobcom na „námietky“, čo aj oneskorené, proti ohodnoteniu predmetu dražby odpovedal; za absencie vecného odôvodnenia námietok však nebolo reálne možné sa s námietkami vysporiadať.

35. Zhrnúc vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že dovolanie žalobcov namietajúcich vadu nesprávneho právneho posúdenia nebolo prípustné z dôvodu, že právna otázka nebola vymedzená spôsobom uvedeným v § 432 CSP.

35.1. Dovolací súd tiež pripomína, že len samotné namietanie nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom bez riadneho vymedzenia konkrétnej právnej otázky, od vyriešenia ktorej malo závisieť rozhodnutie odvolacieho súdu, a ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, na prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP nepostačuje. Nesúhlas dovolateľov s právnymi závermi odvolacieho súdu, či vyhodnotením skutkového stavu, ako aj prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika právneho posúdenia veci, nenapĺňajú zákonné vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu (porovnaj sp. zn. 1Cdo/36/2017, 2Cdo/5/2017, 3Cdo/74/2017, 4Cdo/95/2017, 5Cdo/87/2017). Z uvedených dôvodov nemožno v tejto časti dovolanie žalobcov považovať za prípustné.

36. Vzhľadom na uvedené dovolací súd konštatuje, že dovolanie žalobcov v časti namietajúcej vadu podľa § 420 písm. f) CSP je v časti prípustné, ale nie je dôvodné, v časti je neprípustné a ohľadom namietajúceho nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP je neprípustné, pretože dovolacie dôvody neboli vymedzené spôsobom uvedeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP.

36.1. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dovolanie postupom podľa § 448 CSP ako celok zamietol.

37. Pri rozhodovaní o trovách dovolacieho konania dovolací súd aplikoval § 453 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP a podľa princípu úspechu v dovolacom konaní nárok na náhradu trov dovolacieho konania priznal v dovolacom konaní plne úspešným žalovaným.

38. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.